

Datum: 2025-03-26
Diarienummer: 2024-26658-2

Mottagare:
Utrikesdepartementet
103 33 Stockholm
Referens:

Ett modernt och anpassat regelverk för krigsmateriel (SOU 2024:77)

Säkerhetspolisen har följande synpunkter utredningens förslag. I övrigt har Säkerhetspolisen ingen erinran mot förslagen.

I utredningens uppdrag ingick att se över straffskalorna i lagen (1992:1300) om krigsmateriel (krigsmateriellagen), lagen (2000:1064) om kontroll av produkter med dubbla användningsområden och av tekniskt bistånd (PDA-lagen), samt avseende smuggling av krigsmateriel i lagen (2000:1225) om straff för smuggling (smugglingslagen). Detta i ljuset av att krigsmateriel och produkter med dubbla användningsområden kan vara både förstörelsebringande och säkerhetspolitiskt känsliga.

Utredningens förslag (avsnitt 8.5) är begränsat till att straffskalan för grovt brott mot lagen (1992:1300) om krigsmateriel (krigsmateriellagen) ändras från fängelse i lägst sex månader och högst fyra år till fängelse i lägst sex månader och högst sex år. Detta i syfte att harmonisera denna straffskala med straffskalorna för *dels* grovt smugglingsbrott (se 5 § smugglingslagen, vilket är det straffbud som gäller för olovlig utförsel av krigsmateriel som inte utgör vapen eller explosiva varor, jfr 6 a–b §§ samma lag), *dels* grovt brott mot lagen (2000:1064) om kontroll av produkter med dubbla användningsområden och av tekniskt bistånd (PDA-lagen). Utredningen menar vidare att krigsmateriel inte behöver läggas till som en egen brottstyp i smugglingslagen; olovlig utförsel av krigsmateriel kan enligt utredningen även i fortsättningen omfattas av den allmänna bestämmelsen om smuggling.

Säkerhetspolisen menar att utredningens förslag inte är tillräckligt.

För att Sverige inte ska riskera utgöra en för främmande makt attraktiv jurisdiktion för etablering eller rekrytering av noder till nätverk för olovlig anskaffning behövs enligt Säkerhetspolisens bedömning en allmän straffskärpning i såväl krigsmateriellagen som PDA-lagen samt i förhållande till smuggling av krigsmateriel enligt smugglingslagen.

Det är frågan om ofta svårutredd brottslighet för vilken det föreligger ett behov hos de brottsbekämpande myndigheterna att kunna nyttja bland annat hemliga tvångsmedel (HTM). En höjning av minimistraffet för nu aktuella grova brott skulle medföra förbättrade möjligheter för de brottsbekämpande myndigheterna, inklusive Säkerhetspolisen, att använda olika typer av tvångsmedel i sin brottsbekämpning.

Grov olovlig utförsel (smuggling) av krigsmateriel och grov otillåten export av PDA bör anses utgöra särskilt klandervärd brottslighet. Även den straffrättsliga ekvivalensprincipen – att brottslighet av lika klandervärde bör bestraffas på ett likartat sätt – talar därför för en allmän straffskärpning. Detta särskilt mot bakgrund av senare års straffhöjningar och förslag till nya straffbud för angränsande typer av brottsliga gärningar, inklusive sanktionsbrott (jfr prop. 2024/25:126). Nuvarande förhållandevis låga straffskalor, där minimistraffet för grova brott uppgår till fängelse i sex månader, återspeglar inte de säkerhetsmässiga aspekterna hos nu aktuell typ av brottslighet.

Datum: 2025-03-26

Diarienummer: 2024-26658-2

Säkerhetspolisen noterar avslutningsvis att ett alternativ eller komplement till allmän straffskärpning skulle kunna vara att lägga till nu aktuella typer av brott i olika brottskatalogerna i HTM-lagstiftningen, inklusive i 27 kap. 18 § andra stycket rättegångsbalken (1942:740).

Detta remissvar har beslutats av chefsjuristen Per Lagerud efter föredragning av verksjuristen Robert Tolonen Scherman.